

- ZAWAL A. 2010a. Ważki *Odonata*. Maszynopis. Materiały do Księgi Puszczy Bukowej. RDOŚ Szczecin, WST Gryfino.
- ZAWAL A. 2010b. Wodopójki *Hydrachnidia*. Maszynopis. Materiały do Księgi Puszczy Bukowej. RDOŚ Szczecin, WST Gryfino.
- ZIARNEK K. 2002. Dynamika flory roślin naczyniowych Puszczy Bukowej pod Szczecinem. Maszynopis. Inst. Biol. Środ. UAM Poznań.
- ZIARNEK K. I ZIARNEK M. 2006. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza gminy Stare Czarnowo w zakresie szaty roślinnej. Maszynopis. BKP Szczecin.
- ŻUKOWSKI W., JACKOWIAK B. 1995. Ginące i zagrożone rośliny naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski. Prace Zakładu Taksonomii Roślin UAM Poznań.

Summary

The results of research on lichens, large fructification fungi, insects and woodpeckers were discussed in order to define the significance of passive conservation in preserving biodiversity in the area of Puszcza Bukowa.

These results unambiguously indicate that in the areas of passive (reserve) conservation the biodiversity is significantly higher than in commercial timber stands, with many protected and rare species including forest relics are concentrated within the limits of the reserves (e.g. *Pyrenula nitida* confirmed as many as 21 times exclusively in the reserves, the capricorn beetle *Cerambyx scopolii* (Fuss.) whose occurrence was confirmed after over 20 years of stopping commercial forestry in the reserves, *Necydalis ulmi* – rediscovered in the Beech Forest after nearly a 100 years).

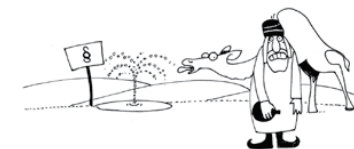
The authors of the present article and the research cited here see the main cause of such disproportions in the lack of complete cycle of development stages of commercial timber stands (phase of ageing, dying and decomposition), shortage of thick (above 20 cm dia.) dying and dead timber, decreased mosaic character of tree stands and simplification of their structure.

Due to a very likely negative impact of forest economy on biodiversity, natural habitats and habitats of protected and rare species, and with respect of numerous international commitments resulting from signed agreements and declarations, it is imperative to further improve and adjust the principles of forest economy to the requirements of nature protection. This pertains particularly to the areas which compose the European Eco Network Natura 2000.

Serdecznie dziękujemy za współpracę i pomoc w oznaczaniu gatunków grzybów koleżankom i kołgom z bio-forum, a zwłaszcza: Annie Kujawie, Dariuszowi Karasińskiemu, Piotrowi Perz, Jakubowi Węclawskiemu i Marcinowi Piątkowi).

Adresy autorów:

Grażyna Domian, Kamil Kędra (Wolontariusz)
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Wydział Spraw Terenowych w Gryfinie,
74-100 Gryfino, tel. 91 41 40 264,
e-mail: jagd@interia.pl
e-mail: kamil_kedra@o2.pl

Paulina Gielniak

OCHRONA BIERNA ŹRÓDLISK W REZERWATACH PRZYRODY REGIONU ŁÓDZKIEGO

Passive protection of springs in the nature reserves of the region of Łódź

ABSTRAKT: Jedną z form ochrony źródeł w regionie łódzkim są rezerwy przyrody. Źródła występujące w rezerwach rzadko są głównym przedmiotem ochrony. Wypływy wód podziemnych chronione są w sposób bierny i rzadko są wyróżniane w opracowaniach planów ochrony rezerwatów. Rezerwy przyrody, w których występują źródła, to w większości rezerwy leśne. Powierzchnia wypływów wód podziemnych w rezerwach jest stosunkowo niewielka, jednak miejsca te charakteryzują się dużą różnorodnością siedliskową, fitocenotyczną i gatunkową. Celem pracy jest ocena stanu ochrony źródeł w rezerwach przyrody w warunkach ochrony biernej.

SŁOWA KLUCZOWE: źródła, rezerwy przyrody, ochrona bierna, siedliska Natura 2000, gatunki chronione i zagrożone

ABSTRACT: Nature reserves are one form of protecting springs in the region of Łódź. It is not frequent for springs in the reserves to be the chief focus of conservation. Groundwater outflows are protected passively and rarely gain significance in the plans of reserve protection. Nature reserves in which springs occur are mainly forest reserves. The surface of groundwater outflows in the reserves is relatively small, but they are characterized by high habitat, phytocenotic and species diversity. The objective of this article is to assess spring protection in nature reserves within the conditions of passive conservation.

KEY WORDS: springs, nature reserves, passive protection, natural habitats of Natura 2000, protected and endangered species

Wstęp

Źródła są to naturalne, samoczynne i skoncentrowane wypływy wód podziemnych na powierzchnię ziemi (Bajkiewicz-Grabowska i Mikulski 2008). Źródła mogą występować pojedynczo lub grupowo, gdy tworzą zespół źródeł, czyli tzw. źródłisko. Pojęcie źródłiska jest różnie definiowane,

Moniewski (2007) określa je jako różnego typu wypływy zlokalizowane we wspólnej niszy źródłiskowej. Poza wypływami skoncentrowanymi, czyli źródłami właściwymi, wyróżnia się także wypływy nieskoncentrowane: wycieki, wysięki oraz młaki (Moniewski 2007).

Źródła to wyjątkowe obiekty przyrodnicze o specyficznych właściwościach,